

עבירת שימוש במידע פנים

עבירת שימוש במידע פנים בחברה מיועדת בעיקרה להתמודד עם שימוש בלתי הוגן במידע שאינו גלוי לציבור ועקב שימוש זה נוצר יתרון בלתי הוגן למשתמש בו במסחר בניירות ערך. כדי להבחין בין שימוש במידע פנים בעל אופי פלילי לבין שימוש בעל אופי תמים יצר המחוקק הגנות שבהתקיים אחת מהן יהיה לאדם המשתמש במידע פנים פטור מאחריות פלילית. עו"ד אסף דוק מסביר את יסודות עבירת השימוש במידע פנים ומרכיביה.

עבירת שימוש במידע פנים בידי איש פנים - סעיף 52 לחוק ניירות ערך

תכלית האיסור על שימוש במידע פנים על-ידי **איש פנים** היא בעיקרה למנוע ניצול יתרון בלתי הוגן במסחר בניירות ערך, הנובע מנגישות למידע אודות חברה, כשנגישות זו איננה נחלתו של כלל ציבור המשקיעים (השופט גולדברג ברע"פ 5174/97 **קרן נ' מ"י**, פ"ד נב(2) 177).

המחוקק ובתי המשפט קבעו כי יתרון בלתי הוגן של מידע פנים פוגע בציפיותיו של ציבור המשקיעים לכללי משחק הוגנים בבורסה, ואף באמינותו של שוק ההון - דבר שיכול להביא להדרת רגליהם של משקיעים פוטנציאלים ממסחר בניירות ערך.

איש פנים בחברה העושה שימוש במידע פנים המצוי בידו, דינו - **מאסר חמש שנים** או קנס בשיעור גבוה.

מהו מידע פנים?

מידע פנים הוא מידע על התפתחות בחברה, על שינוי במצבה, על התפתחות או שינוי צפויים, או מידע אחר על החברה, אשר אינו ידוע לציבור ואשר אילו נודע לציבור היה בו כדי לגרום שינוי משמעותי במחיר נייר ערך של החברה או במחיר נייר ערך אחר, שנייר ערך של חברה הוא נכס בסיס שלו.

מיהו איש פנים?

דירקטור, מנהל כללי, בעל מניות עיקרי בחברה או אדם אחר שמעמדו או תפקידו בחברה או קשריו עמה נתנו לו גישה למידע פנים ביום הקובע או תוך ששת החדשים שקדמו לו. כמו כן, גם בן משפחה לאחד מן המנויים מעלה ייחשב כאיש פנים.

יסודות העבירה ומרכיביה

עבירה זו אינה כוללת מרכיב של תוצאות, כך שאין זה משנה אם אכן נוצר לאיש הפנים רווח אישי או לא לצורך התקיימות העבירה. די בכך שנעשה שימוש במידע פנים בנסיבות המעידות על שימוש בלתי הוגן במידע הפנים.

חזקה בדבר ניצול מידע פנים

לאור הקושי הרב הקיים בהוכחת יסודות עבירת השימוש במידע פנים, יצר המחוקק חזקה ראייתית בדבר התנהגות אובייקטיבית אשר יש בה כדי ללמד על ביצוע העבירה כמובא להלן:

"קנה איש פנים מרכזי בחברה ניירות ערך של החברה שבה הוא משמש איש פנים מרכזי או ניירות ערך אחרים שניירות ערך של החברה הם נכס בסיס שלהם, בתוך שלושה חודשים מיום שבו מכר ניירות ערך כאמור, או מכר ניירות ערך כאלה בתוך שלושה חודשים מיום שבו קנה ניירות ערך כאמור, תהיה זו ראייה לכאורה כי עשה שימוש במידע פנים המצוי בידו, אלא אם כן יוכיח כי לא היה בידו מידע פנים בעת המכירה או הקניה, או שבנסיבות הענין סביר שלא היה בידו מידע פנים אותה עת."

חזקה זו ניתנת לסתירה על-פי מאזן ההסתברות.

עבירת שימוש במידע שמקורו באיש פנים - סעיף 52 לחוק ניירות ערך

עבירה זו מרחיבה למעשה את תחולת האיסור על שימוש במידע פנים גם על-ידי **אדם משני** המחזיק במידע במישרין או בעקיפין מכוח מודעותו למקור המידע ומהותו. עבירה זו מיועדת להתמודד עם מצבים בהם איש הפנים בתאגיד לא השתמש במידע בעצמו, אלא העביר אותו לאדם אחר שעשה בו שימוש בלתי הוגן. עבירה זו הינה עבירה חמורה פחות מעבירת השימוש במידע בידי איש פנים משום שאין היא כרוכה בניצול לרעה של מעמד או תפקיד בחברה לצורך הפקת רווח אישי.

העושה שימוש במידע פנים אשר הגיע לידי, במישרין או בעקיפין, מאיש פנים בחברה, דינו - **מאסר שנתיים** או קנס בשיעור גבוה.

יסודות העבירה ומרכיביה

עבירה זו תבוא על מימושה במקרים בהם נעשה שימוש במידע פנים בנסיבות אשר יש בהן כדי להעיד על שימוש בלתי הוגן. עבירה זו אינה כוללת מרכיב של תוצאות, כך שאין זה משנה אם אכן התקיימה השפעה על שוק ההון בעקבות השימוש במידע הפנים או לא לצורך התקיימות העבירה.

יודגש, כי במקרים מסוימים כאשר איש הפנים מביא את המידע לידיעת הציבור, באמצעות עיתונאי לדוגמא, עשוי הדבר להוות פטור מאחריות פלילית שכן יש במעשה זה כדי לנטרל את השימוש הלא הוגן במידע הפנים.

הגנות - פטור מאחריות פלילית - סעיף 52 לחוק ניירות ערך

כדי להבחין בין שימוש במידע פנים בעל אופי פלילי לבין שימוש תמים במידע, יצר המחוקק הגנות אפשריות אשר בהתקיימן לא תוטל אחריות פלילית על אדם הנחשד בביצוען של עבירת השימוש במידע פנים בידי איש פנים וכן עבירת השימוש במידע שמקורו באיש פנים.

לא ישא אדם באחריות פלילית, ולא יחוב לפי סעיף 52(א), 52 ד או לפי סעיף 52ח, **אם הוכיח אחת מאלה:**

- (1) המטרה היחידה של העסקה שעשה היתה רכישת מניות הכשרה אשר על פי תקנות החברה נדרש דירקטור לרכוש כתנאי למינוי;
- (2) העסקה שעשה הינה פעולה בתום לב במסגרת ביצוע תפקידו כמפרק, ככונס נכסים או כנאמן בפשיטת רגל או לשם מימוש בטוחות;
- (3) העסקה שעשה הינה ביצוע בתום לב של חוזה חיתום;
- (4) מטרת השימוש במידע פנים לא היתה, או בעיקרה לא היתה, **עשיית ריווח** או **מניעת הפסד לעצמו או לאחר**;

(5) הוא התקשר בעסקה בקשר לניירות ערך של החברה שעל אודותיה יש לו מידע פנים או בקשר לניירות ערך אחרים שניירות ערך של החברה הם נכס בסיס שלהם כשלוחו של אחר, בלא שהפעיל את שיקול דעתו ובלא שמסר מידע או חוות דעת שהיה בהם כדי להביא להתקשרות בעסקה;

(6) העסקה שעשה היא עסקה מחוץ לבורסה עם אדם שגם בידו היה מצוי מידע הפנים;

(7) העסקה נעשתה בעד איש הפנים על ידי נאמן הפועל על דרך של נאמנות עיוורת; לענין זה, "נאמנות עיוורת" - נאמנות המופעלת על פי שיקול דעתו הבלעדי של הנאמן וללא התערבותו של איש הפנים;

(8) בנסיבות העניין היתה הצדקה לביצוע העסקה.

כמו כן, לא ישא תאגיד באחריות פלילית לפי פרק זה ולא יחוב לפי סעיף 52ג(א), 52ד או לפי סעיף 52ח, אף על פי שלדירקטור או לעובדו יש גישה למידע פנים או שמצוי בידו מידע פנים הנוגע לתאגיד שנייר הערך שלו או נייר ערך אחר שנייר ערך של החברה הוא נכס בסיס שלו הוא נושא העסקה או חוות הדעת, אם הוכיח שלא הדירקטור או העובד שבידו המידע החליט להתקשר בעסקה או לתת את חוות הדעת ושיש הסבר סביר לביצוע העסקה או למתן חוות הדעת.

זומנת לחקירה בחשד לתרמית בניירות ערך? הוגש נגדך כתב אישום בגין שימוש במידע פנים?

אתה זקוק לעורך דין המתמחה בעבירות ניירות ערך שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה של רשות לניירות ערך ובין אם זה בכותלי בית המשפט. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים בפשיעה כלכלית מזה תקופה ארוכה ובכך שומרים נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנתם לחקירה ברשות לניירות ערך או הוגש נגדכם כתב אישום בעבירות בניירות ערך פנו ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאירו פרטים ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.